

*Ścieżka edukacyjno-rekreacyjna
„Średniowieczna trasa”
wzdłuż fortyfikacji Miasta Racibórz
wraz z trzema programami prac konserwatorskich
dla konserwacji zachowanych fragmentów
średniowiecznych murów obronnych*

website
E-mail
Tel.
adres

www.alykow.com
biuro@alykow.com
+ 48 75 775 96 65
PL-59 800 Lubań, Kościuszki 1/4

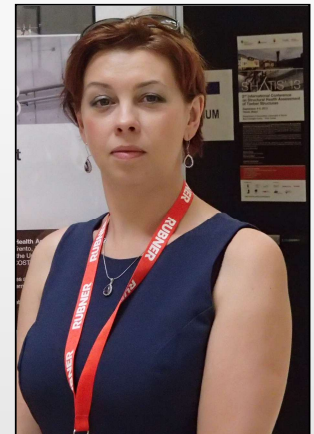

dr inż. Krzysztof Ałykow
Kierownik Zespołu

website www.alykow.com
E-mail biuro@alykow.com
Tel. + 48 75 775 96 65
adres PL-59 800 Lubań, Kościuszki 1/4

dr inż. Magdalena Napiórkowska-Ałykow

Rzecznawca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

w zakresie opieki nad zabytkami, w dziedzinie: architektura i budownictwo, w specjalizacji: konserwacja zabytków architektury i budownictwa oraz przygotowanie i nadzór nad realizacją inwestycji w obiektach zabytkowych, konstrukcje budowlane (akt nadania z dnia 2017.10.24 oraz 2021.03.15)

Rzecznawca Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków

w dziedzinie architektura i budownictwo, specjalność architektura, inżynieria; przygotowanie i nadzór nad realizacją inwestycji; konstrukcje w obiektach zabytkowych (nr upr. 94/2011)

Rzecznawca budowlany Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

w specjalności konstrukcyjno - budowlanej obejmującej projektowanie w zakresie budynków niskich (nr upr. RZE/X/0010/13)

Rzecznawca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT

w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń do: projektowania, kierowania i kontroli budowy i robót, wytwarzania konstrukcyjnych elementów budowlanych, oceniania i badania stanu technicznego budynków i budowli, przygotowania inwestycji (nr upr. 1043/060809)

Odnazka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej” nadana przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (2021)

Członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, Warszawa Polska (2022-2026)

Członek ICOMOS – Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków i Miejsc Zabytkowych (International Council of Monuments and Sites), Charenton-le-Pont, France

Autor i współautor kilkudziesięciu publikacji naukowo-technicznych z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego

Rzecznawca Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków

w dziedzinie architektura i budownictwo, specjalność architektura, inżynieria; przygotowanie i nadzór nad realizacją inwestycji; konstrukcje w obiektach zabytkowych (nr upr. 93/2011)

Rzecznawca budowlany Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

w specjalności konstrukcyjno - budowlanej obejmującej projektowanie w zakresie budynków niskich (nr upr. RZE/X/0009/19)

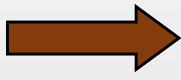
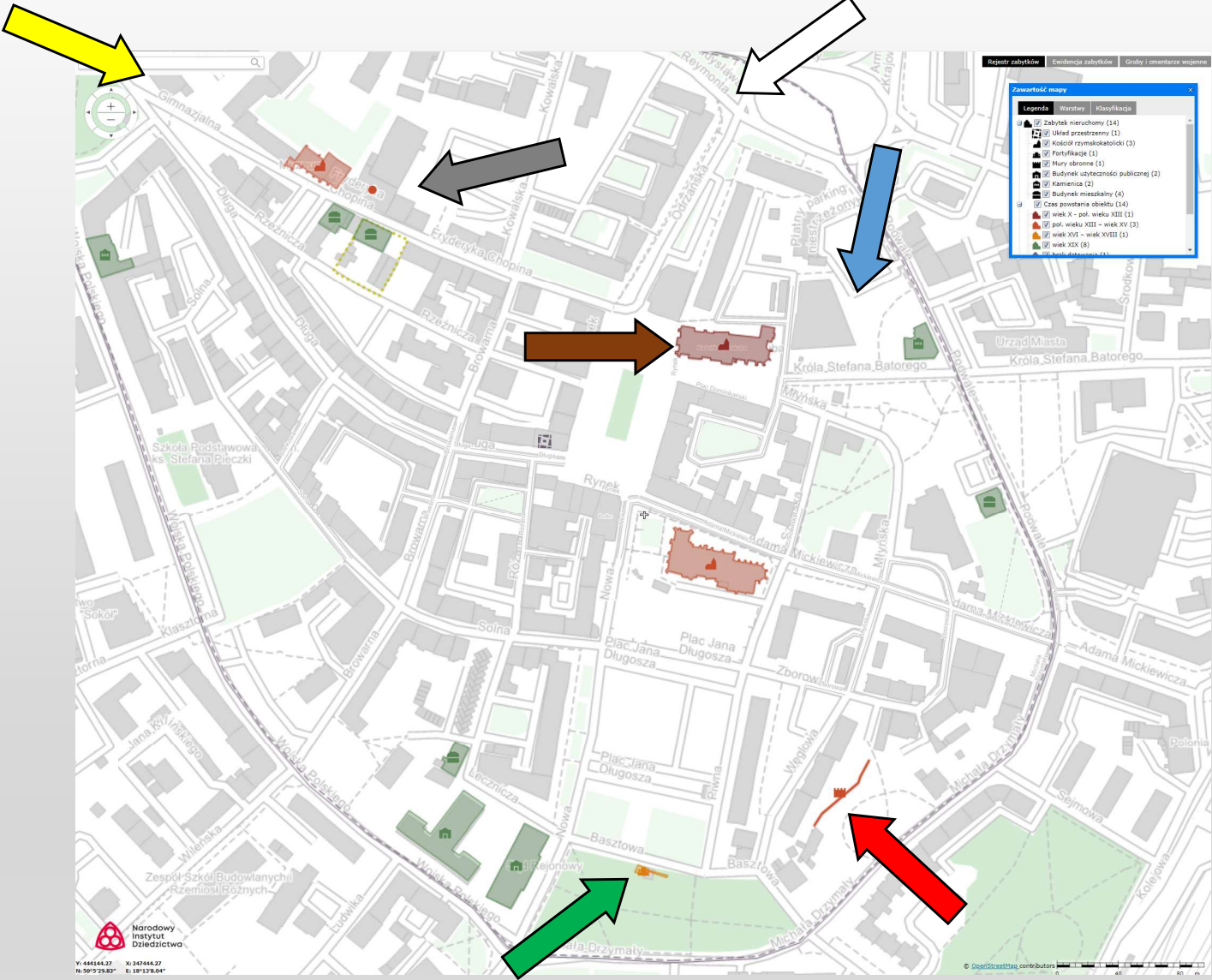
Rzecznawca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT

w zakresie projektowania izolacji termicznej, akustycznej i przeciwwilgociowej budynków i budowli oraz audytu budynków i audytów źródeł ciepła (nr upr. 1042/060809)

Nagroda Rektora Politechniki Wrocławskiej w uznaniu wyróżniającego wkładu z działalność uczelni (2011)

Autor i współautor kilkudziesięciu publikacji naukowo-technicznych z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego

Lokalizacja fragmentów murów obronnych na terenie Starego Miasta Racibórz

Lokalizacja w bruku fragmentu muru obronnego w Ryнку.

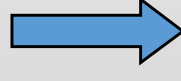
Lokalizacja w bruku Baszty Odrzańskieĳ.

Lokalizacja Baszty więziennieĳ oraz muru przy ul. Basztowej.

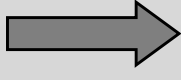
Lokalizacja muru obronnego przy ul. Drzymały.

Lokalizacja muru obronnego przy ul. Batorego - Podwale.

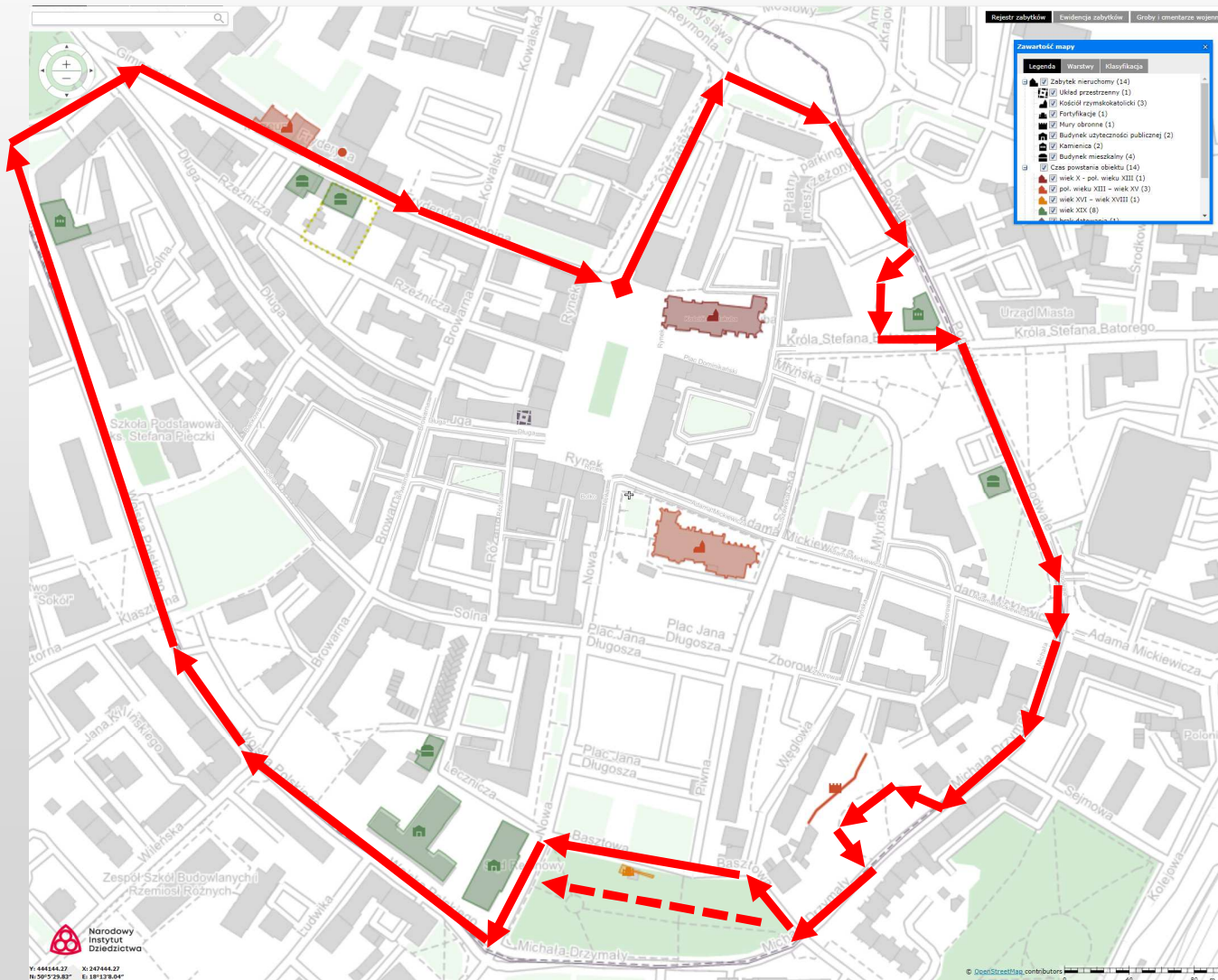

Projektowana lokalizacja w bruku i terenie zielonym Bramy Wielkiej i przebiegu murów obronnych.

Lokalizacja piwnicy w Raciborskim Centrum Kultury.

Szlak raciborskich murów miejskich

Początek szlaku – Rynek Starego Miasta.

Oznaczenia trasy w bruku

Kontynuacja trasy

Płytki 800/300/10mm ze stali nierdzewnej lub żeliwna z frezowanym napisem gł. 3mm, zakotwiona w podbudowie z cegły brukowej.

Pole z brukowej cegły ceramicznej wykonywanej ręcznie ok. 50/100cm, ułożenie jak wątek ceglany gotycki/polski widoczny z góry na podbudowie.

Zmiana kierunku trasy

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Stan
proponowany

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Stan istniejący

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

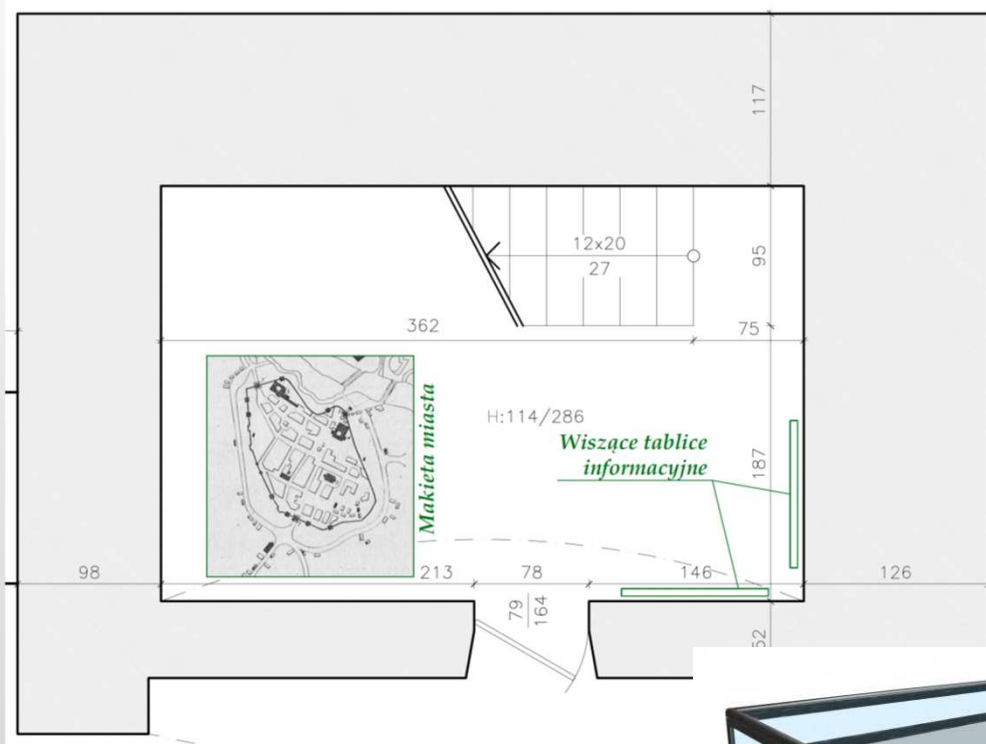

*Stan
proponowany*

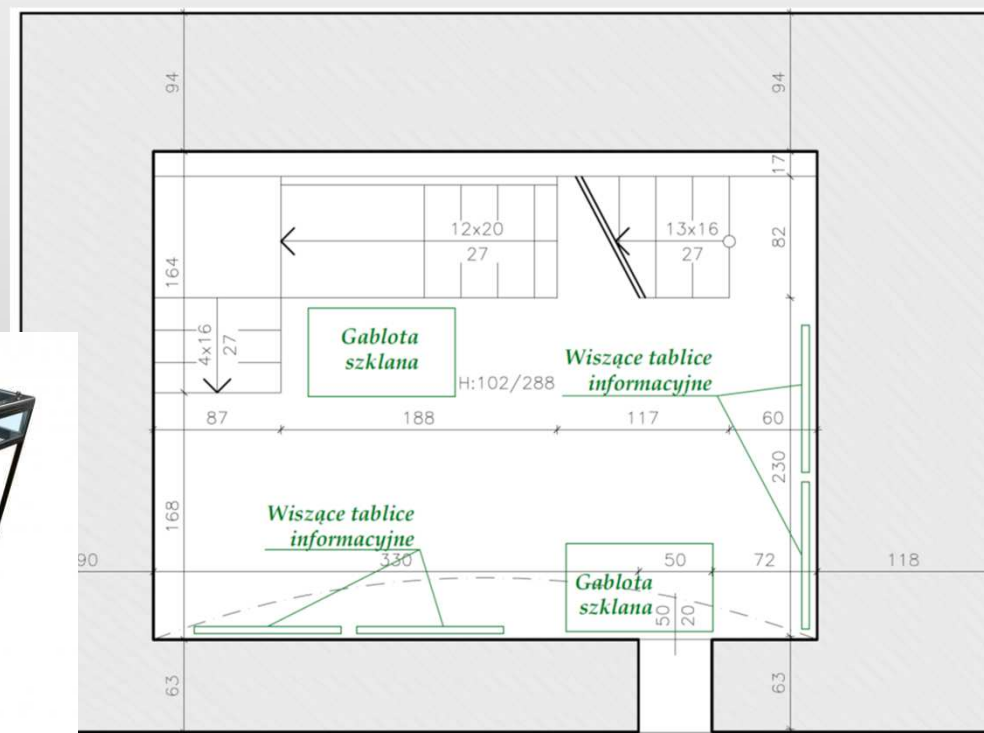
Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Stan
proponowany

Rzut 1.go piętra

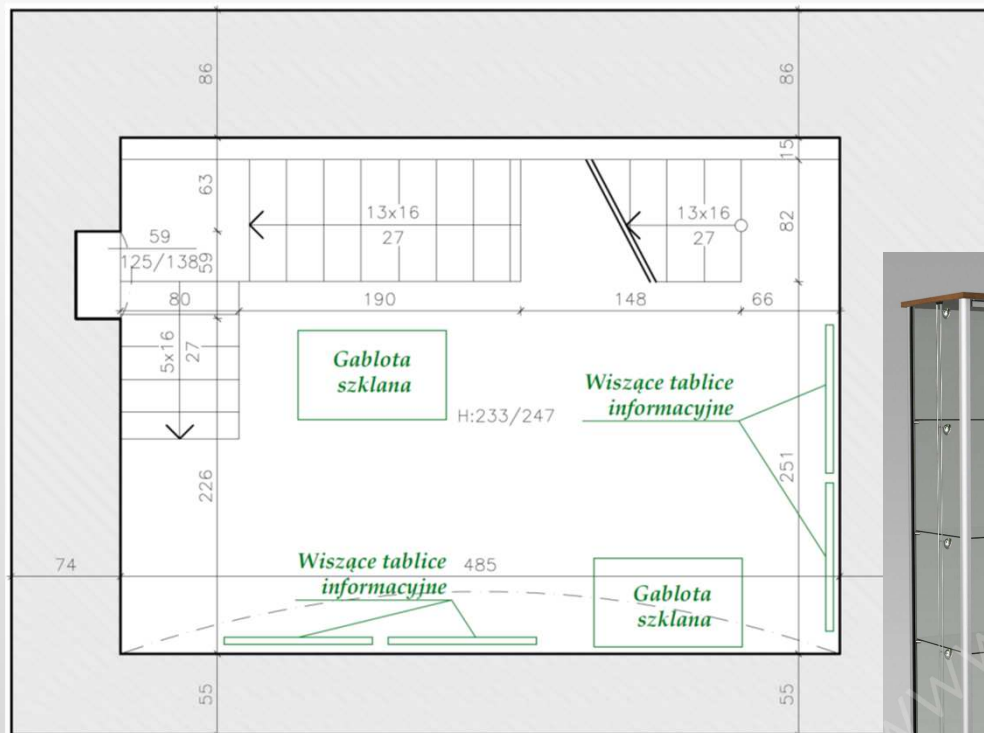

Rzut przyziemia

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Stan
proponowany

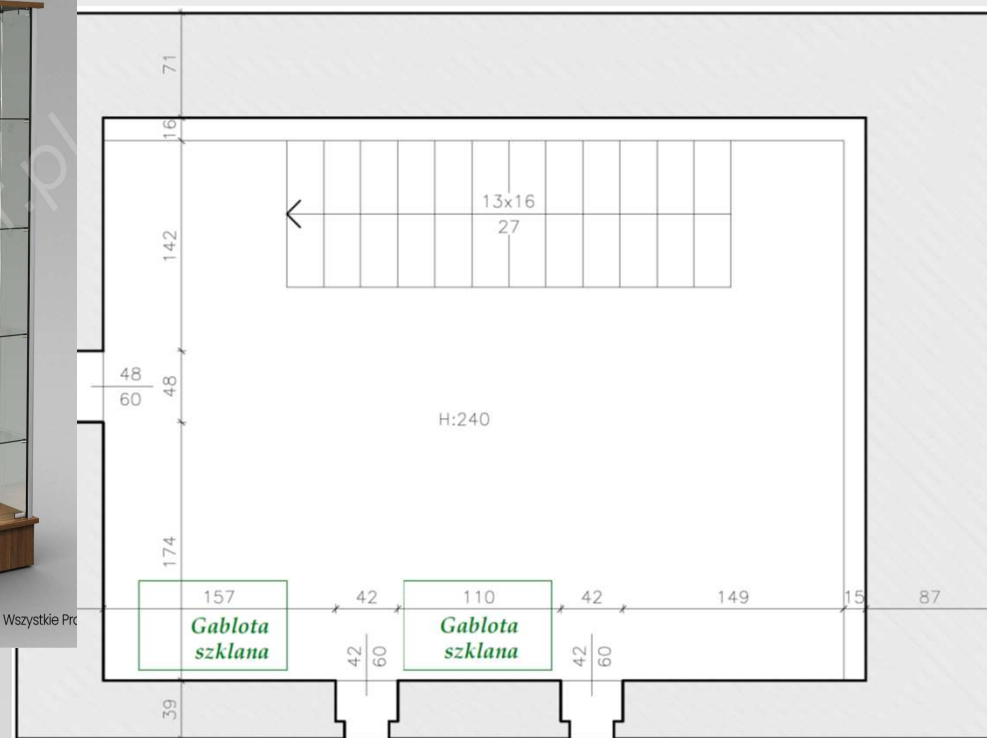

Rzut 2. go piętra

Copyright BATR © Wszystkie Pr

Rzut 3. go piętra

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Zakres prac

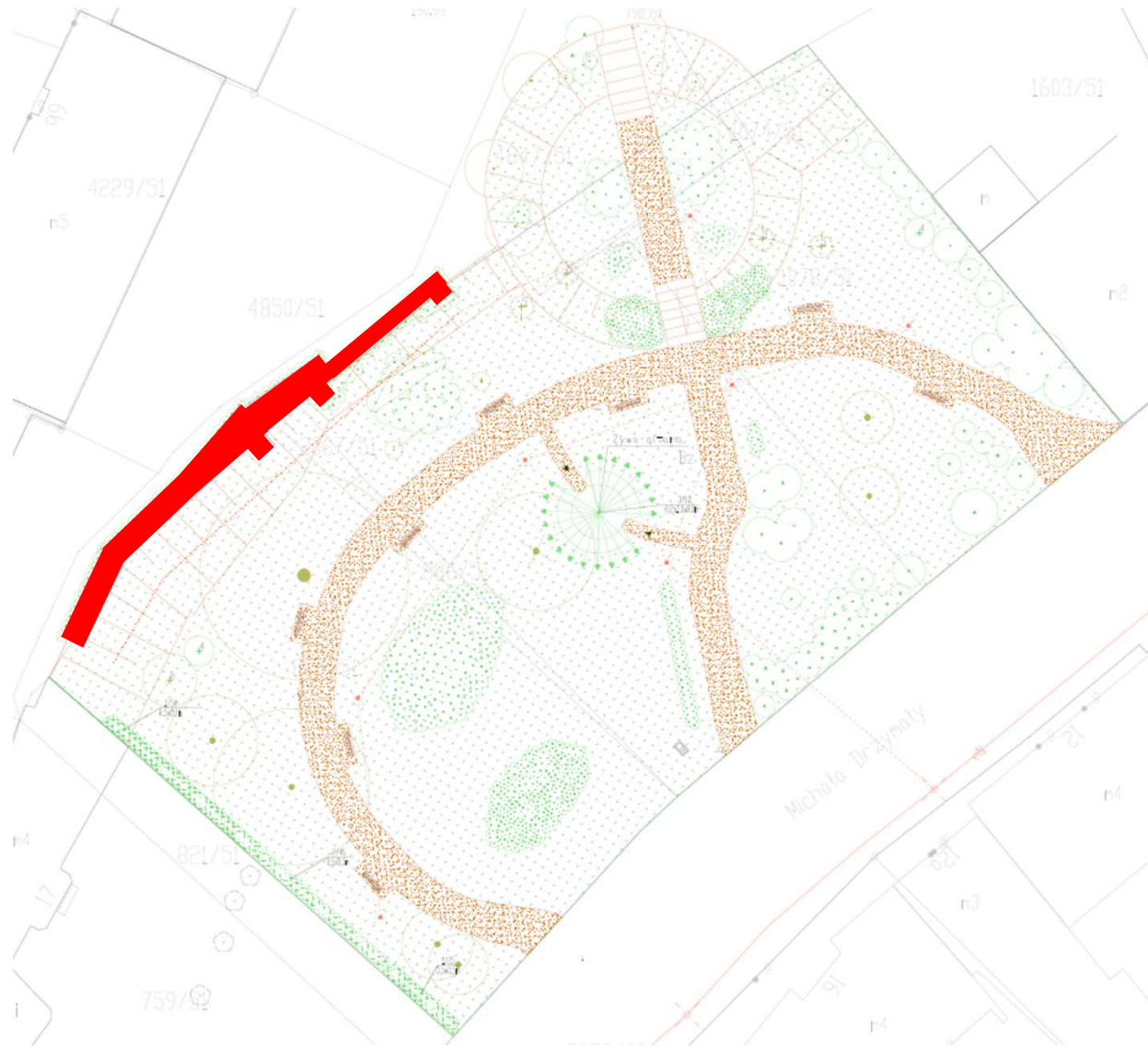
- Renowacja i konserwacja wybranych istniejących i widocznych fragmentów fortyfikacji (murów obronnych) z cegły na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Skucie tynków z wszystkich ścian Baszty więziennej do wysokości pierwszego gzymsu oraz ściany północnej muru obronnego i przeprowadzenie renowacji i konserwacji odsłoniętego wątku ceglanego na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Naprawa tynków zewnętrznych na attykowym zwieńczeniu Baszty oraz ich malowanie farbami zawierającymi kwarc,
- Skucie tynków wewnątrz Baszty więziennej na pierwszym poziomie i położenie nowych tynków renowacyjnych, naprawa tynków wewnątrz na pozostałych poziomach wraz z malowaniem,
- Wykonanie wewnętrznej instalacji elektrycznej oświetlającej ciąg komunikacyjny oraz stanowiska wystawiennicze.
- Niwelacja terenu w stosunku do wysokości ciągów pieszych i chodników przy zachowaniu wysokości krawężnika chodnika max. 2 cm ponad poziom ciągu pieszego,
- Usunięcie istniejących warstw konstrukcyjnych nawierzchni ciągów pieszych na obszarze objętym zadaniem, do założonego poziomu korytowania,
- Zagęszczenie gruntu na poziomie korytowania pod konstrukcje nawierzchni, do uzyskania wymaganych parametrów nośności,
- Wzmocnienie gruntu pod konstrukcje nawierzchni, przez zastosowanie stabilizacji środkami chemicznymi, do uzyskania wymaganych parametrów wytrzymałości na ściskanie i wymaganych parametrów nośności,

Baszta więzienna wraz z murem obronnym oraz terenem skweru w obrębie ul. Basztowej

Zakres prac

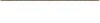

- Nowa konstrukcja nawierzchni ciągów pieszych, wraz z nowym ułożeniem nawierzchni schodów zejściowych z ulicy Basztowej na teren skweru z płyt kamiennych granitowych, z bezwzględnym zachowaniem wyselekcjonowanego zabytkowego materiału kamiennego: obrzeża trawnikowe z kostki granitowej lub z krawężników granitowych wg schematu zawartego w koncepcji,
- Z uwagi na taki a nie inny charakter obiektu i wymuszony układ komunikacji wewnętrznej nie ma możliwości wykonania udogodnień dla poruszania się osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz ograniczeniami ruchowymi,
- Rozebranie muru oporowego podtrzymującego skarpę wzdłuż muru obronnego i w to miejsce wykonanie nowego o wysokości ca. 50 cm powyżej terenu skweru. z cegły gotyckiej firmy Heritage na zaprawie historycznej,
- Osadzenie w murku oporowym opraw oświetleniowych po uprzednim ułożeniu kabla energetycznego z ZK na ścianie Baszty więziennej.
- Wykonanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych na istniejących drzewach i krzewach oraz założenie trawników i nowych nasadzeń,
- Montaż ławek i koszy jako strefy relaksu turysty i mieszkańców,
- Montaż oświetlenia parkowego oraz lamp iluminacji świetlnej baszty i muru obronnego,
- Roboty malarskie tynków i ślusarki.

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

Stan
proponowany

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

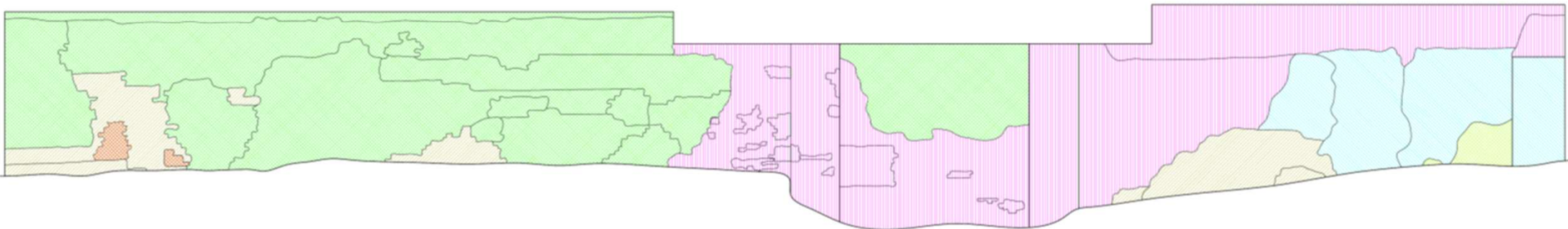
- Wątek XIII w. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek XV w. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek XV / XVI w. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek XVI / XVII w. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej o wymiarach i układzie jak w wątku oryginalnym - XIII w. - wykonane w XIX / XXw. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej o wymiarach i układzie jak w wątku oryginalnym - XV w. - wykonane w XIX / XXw. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej o wymiarach i układzie jak w wątku oryginalnym - XV / XVI w. - wykonane w XIX / XXw. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej o wymiarach i układzie jak w wątku oryginalnym - XVI / XVII w. - wykonane w XIX / XXw. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej - XIX w. - do pozostawienia i konserwacji
- Wątek z cegły nowej - XX w. - do pozostawienia i konserwacji
- Współczesny tynk - do usunięcia i wykonania nowej warstwy
- Współczesny tynk - do wykonania nowej warstwy

Stan istniejący

Widok od strony budynków mieszkalnych

Widok od strony placu

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

Stan istniejący

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

Stan
proponowany
- widok muru

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

Zakres prac

- Renowacja i konserwacja wybranych istniejących i widocznych fragmentów fortyfikacji (murów obronnych) z cegły na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi Wojewódzkiej Służby Ochrony Zabytków w Katowicach z dnia 8 marca 2018 roku należy w pasie 5 m od muru oraz na całej jego powierzchni usunąć roślinność i pnącza,
- Rozebranie czapy betonowej na koronie muru a następnie po działaniach konserwatorskich na koronę muru nanieść szlam izolujący na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Skucie tynków z powierzchni ścian murów obronnych od strony bloków mieszkalnych przy ul. Węglowej na podstawie opracowanych programów konserwatorskich lub ich naprawa na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Usunięcie gruzu z terenu w obrębie rozebranego budynku,
- Niwelacja terenu w stosunku do wysokości ciągów pieszych i chodników przy zachowaniu wysokości krawężnika chodnika max. 2 cm ponad poziom ciągu pieszego,
- Rozebranie nawierzchni z kostki Polbruk na ciągach pieszych
- Usunięcie istniejących warstw konstrukcyjnych nawierzchni ciągów pieszych na obszarze objętym zadaniem, do założonego poziomu korytowania,
- Zagęszczenie gruntu na poziomie korytowania pod konstrukcje nawierzchni, do uzyskania wymaganych parametrów nośności,

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Drzymały

Zakres prac

- Wzmocnienie gruntu pod konstrukcje nawierzchni, przez zastosowanie stabilizacji środkami chemicznymi, do uzyskania wymaganych parametrów wytrzymałości na ściskanie i wymaganych parametrów nośności,
- Nowa konstrukcja nawierzchni ciągów pieszych, obrzeża trawnikowe z kostki granitowej lub z krawężników granitowych wg schematu zawartego w koncepcji,
- Udogodnienia dla poruszania się osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz ograniczeniami ruchowymi tj. wykonanie pochylni na długości schodów,
- Wykonanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych na istniejących drzewach i krzewach oraz założenie trawników i nowych nasadzeń,
- Montaż oświetlenia parkowego oraz lamp iluminacji świetlnej baszty i muru obronnego,
- Montaż ławek i koszy jako strefy relaksu turysty i mieszkańców.

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Batoiego i Podwale

Stan
proponowany

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Batorego i Podwale

Stan istniejący

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Batoiego i Podwale

Zakres prac

- Renowacja i konserwacja wybranych istniejących i widocznych fragmentów fortyfikacji (murów obronnych) z cegły na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Usunięcie gruzu z terenu w obrębie muru obronnego,
- Niwelacja terenu w stosunku do wysokości ciągów pieszych i chodników przy zachowaniu wysokości krawężnika chodnika max. 2 cm ponad poziom ciągu pieszego,
- Usunięcie istniejącej warstwy humusu wzdłuż całego muru obronnego w odległości 30 cm od ściany,
- Zagęszczenie gruntu na poziomie korytowania pod konstrukcje nawierzchni, do uzyskania wymaganych parametrów nośności,
- Wzmocnienie gruntu pod konstrukcje nawierzchni, przez zastosowanie stabilizacji środkami chemicznymi, do uzyskania wymaganych parametrów wytrzymałości na ściskanie i wymaganych parametrów nośności,

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Batorego i Podwale

Zakres prac

- Nowa konstrukcja nawierzchni ciągów pieszych, obrzeża trawnikowe z kostki granitowej lub z krawężników granitowych wg schematu zawartego w koncepcji,
- Udogodnienia dla poruszania się osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz ograniczeniami ruchowymi,
- Wykonanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych na istniejących drzewach i krzewach oraz założenie trawników i nowych nasadzeń,
- Wykonanie schodów wejściowych ze spocznikiem na poziom muru obronnego od strony parkingu wraz z poręczami,
- Montaż oświetlenia parkowego oraz lamp iluminacji świetlnej muru obronnego,
- Montaż ławek i koszy jako strefy relaksu turysty i mieszkańców.

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

Stan istniejący

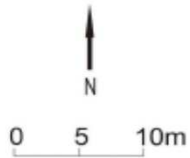
Źródło

Romuald Turakiewicz

Kierownik Działu Archeologii Muzeum w Raciborzu.
Artykuł został opublikowany w czasopiśmie naukowym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu w 2019 roku (EUNOMIA – Rozwój Zrównoważony – Sustainable Development” 1(96)/2019”)

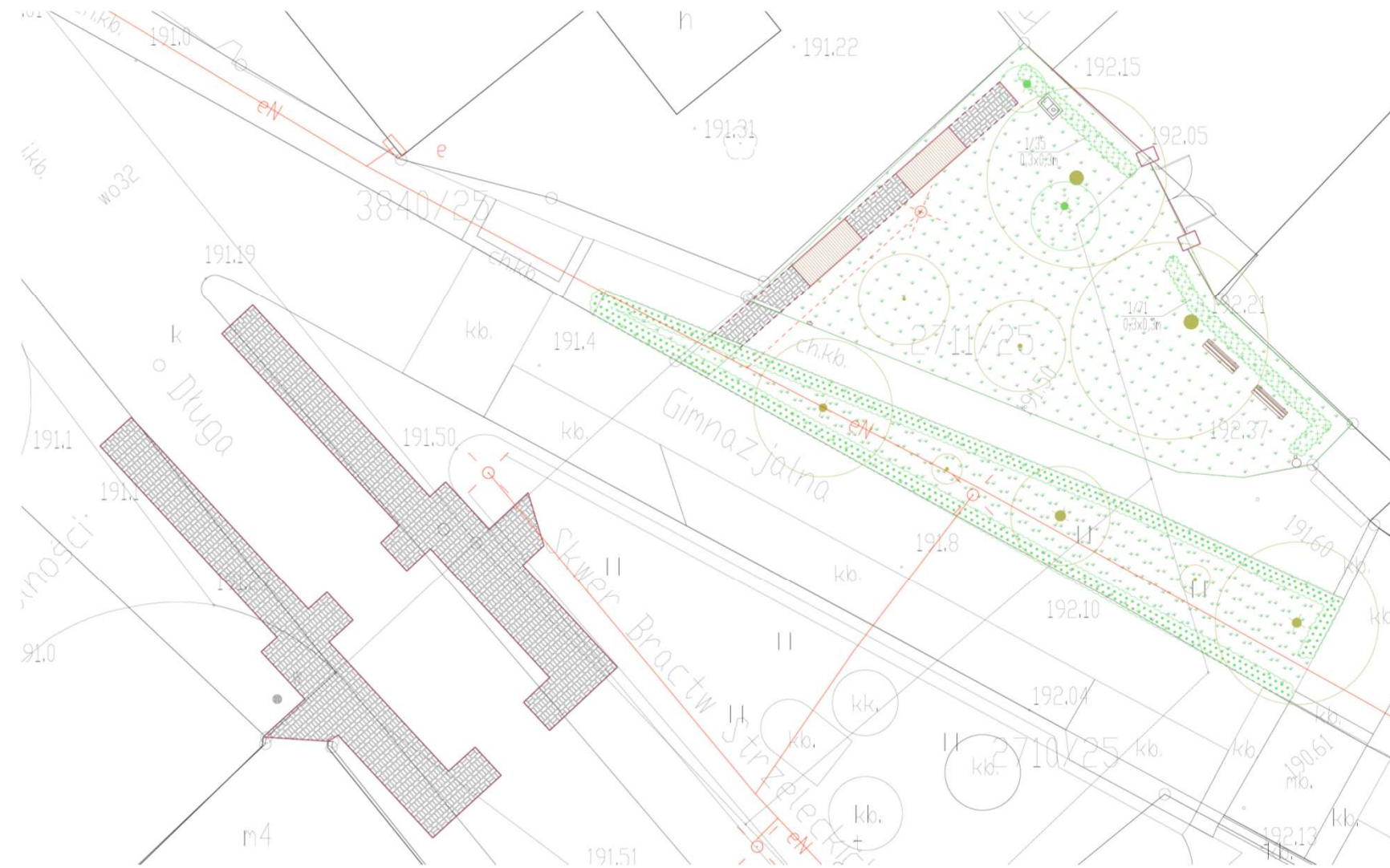
LEGENDA:

- RELIKTY BRAMY WIELKIEJ XIII-XIV W.
- RELIKTY MURU OBRONNEGO XIII-XIV W.
- RELIKTY SZYI BRAMY XV W.

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

Stan
proponowany

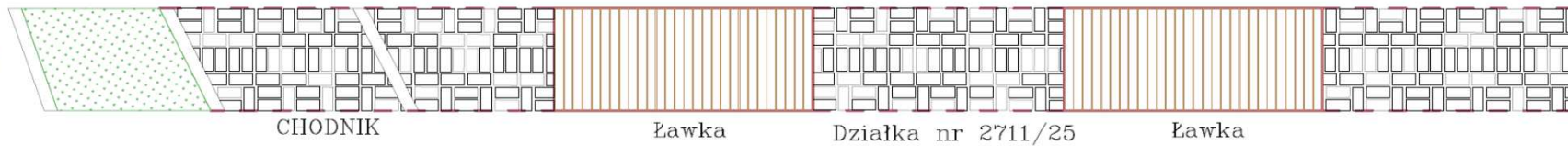

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

*Stan
proponowany*

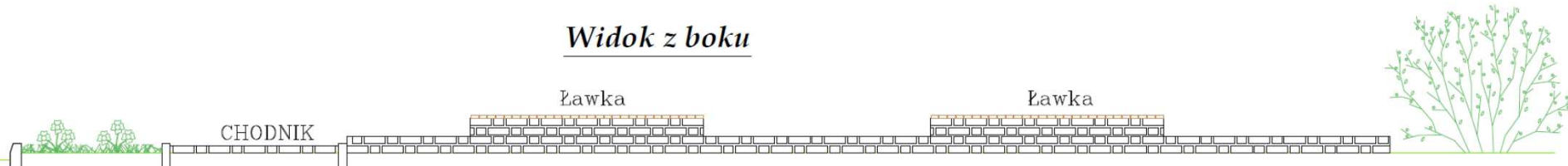
Widok z góry

ul. Gimnazjalna

Widok z boku

ul. Gimnazjalna

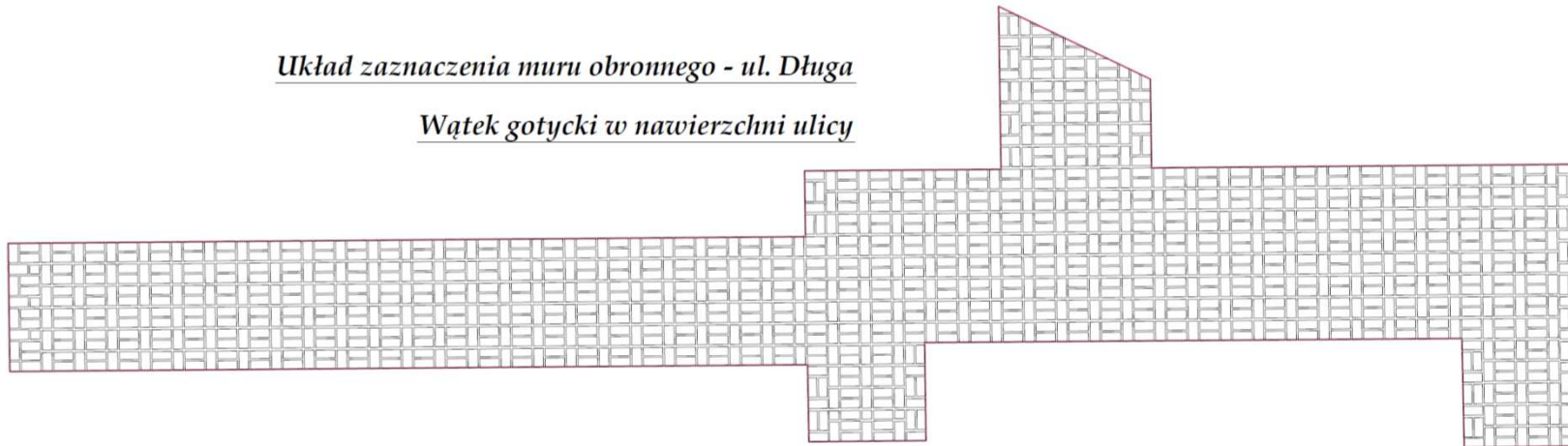

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

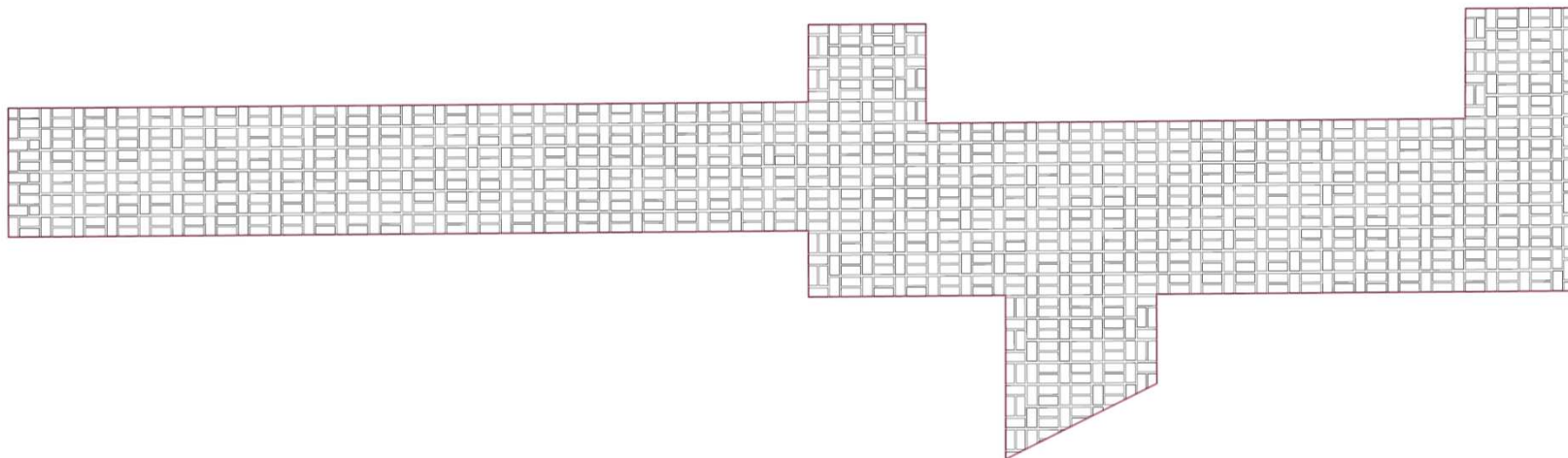
Układ zaznaczenia muru obronnego - ul. Długa

Wątek gotycki w nawierzchni ulicy

Stan
proponowany

ul. Długa

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

Stan
proponowany

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

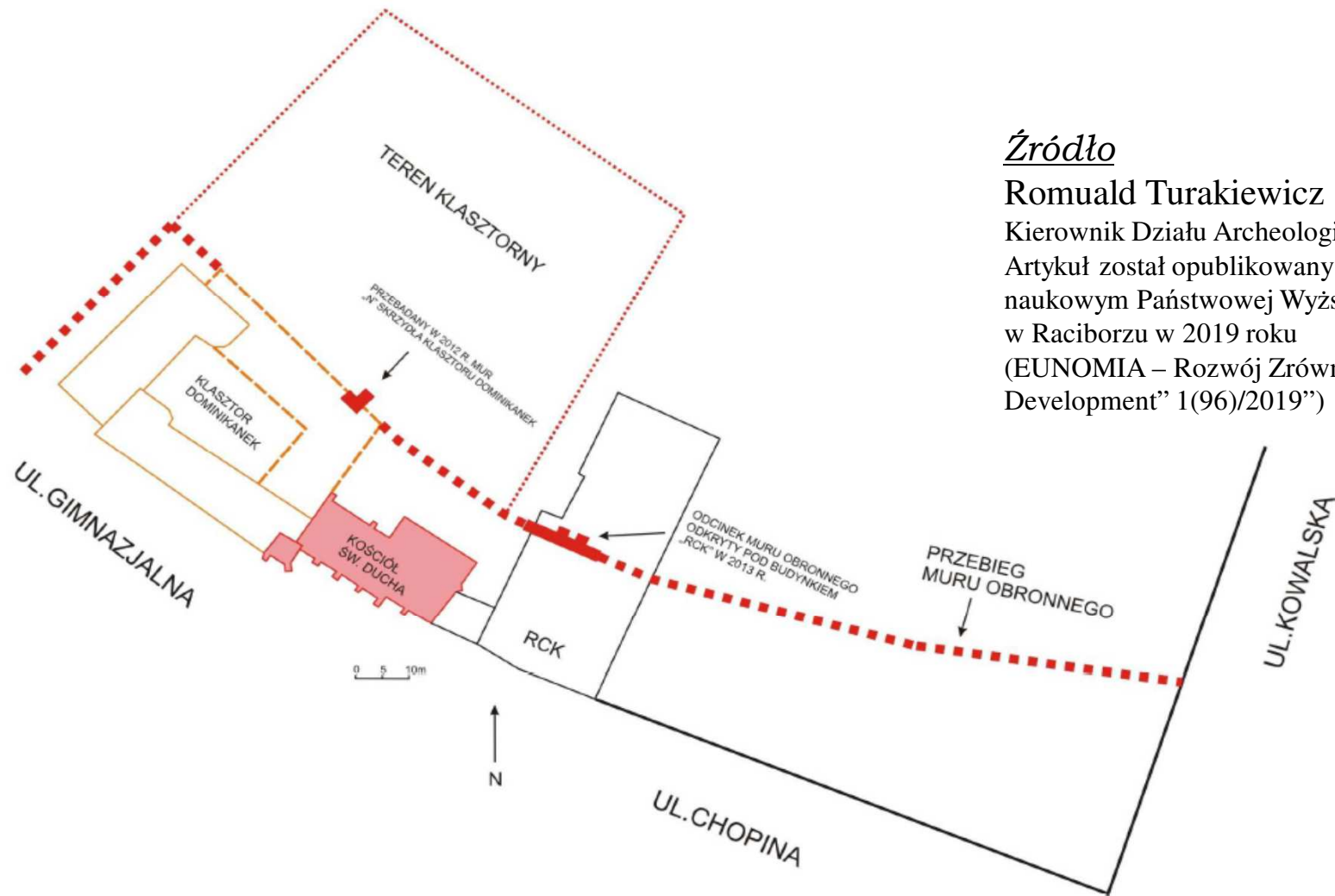
Stan
proponowany

Mury obronne wraz z terenem skweru w obrębie ul. Gimnazjalnej

Zakres prac

- Rozebranie części nawierzchni ulicy Długiej oraz części skrzyżowania ulic Długa, Gimnazjalna oraz Plac Wolności w celu zaznaczenia w bruku ulic miejsc gdzie podczas badań archeologicznych zostały odkryte fragmenty murów, baszt i bramy miejskiej wielkiej jako świadków historii,
- Usunięcie humusu i wykonanie wykopu w celu odkopania odkrytych w badaniach archeologicznych pozostałości murów obronnych (w chwili obecnej zasypanych) i posadowienie bezpośrednio na nich nowych murów ponad teren z cegły w kształcie jak na rysunkach z siedziskami z desek jako strefy relaksu turysty i mieszkańców,
- Niwelacja terenu w stosunku do wysokości ciągów pieszych i chodników przy zachowaniu wysokości krawężnika chodnika max. 2 cm ponad poziom ciągu pieszego,
- Zagęszczenie gruntu na poziomie korytowania pod konstrukcje nawierzchni, do uzyskania wymaganych parametrów nośności,
- Wzmocnienie gruntu pod konstrukcje nawierzchni, przez zastosowanie stabilizacji środkami chemicznymi, do uzyskania wymaganych parametrów wytrzymałości na ściskanie i wymaganych parametrów nośności,
- Udogodnienia dla poruszania się osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz ograniczeniami ruchowymi,
- Wykonanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych na istniejących drzewach i krzewach oraz założenie trawników i nowych nasadzeń,
- Montaż oświetlenia parkowego oraz lamp iluminacji świetlnej muru obronnego,
- Montaż ławek i koszy jako strefy relaksu turysty i mieszkańców.

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

Źródło

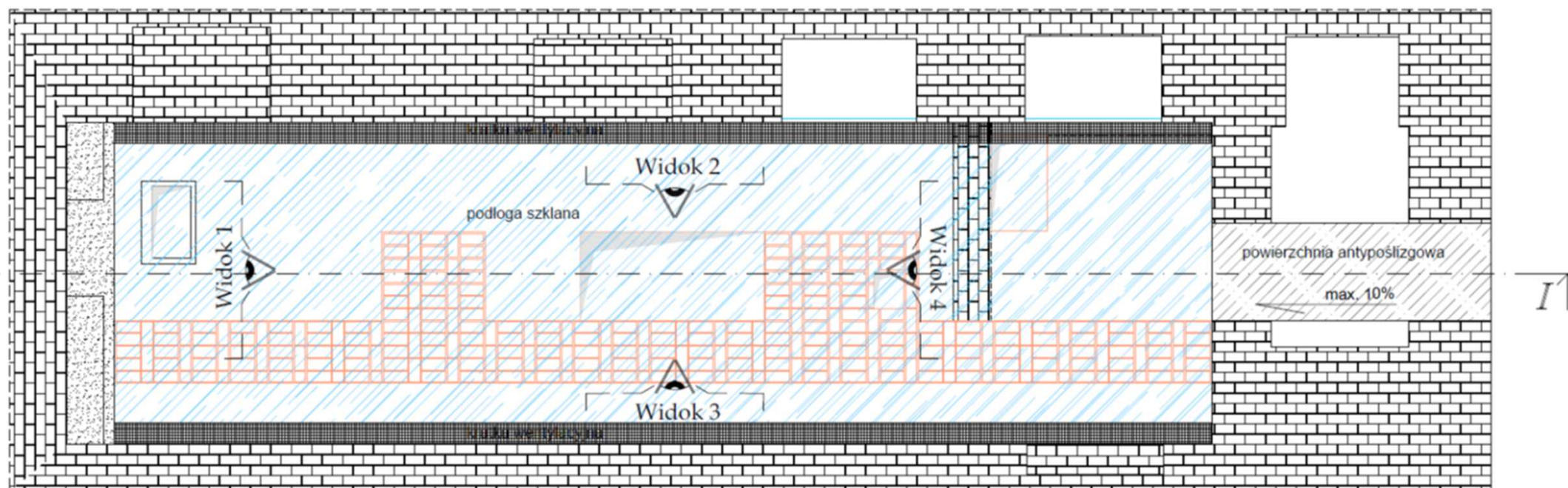
Romuald Turakiewicz

Kierownik Działu Archeologii Muzeum w Raciborzu.
Artykuł został opublikowany w czasopiśmie naukowym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu w 2019 roku (EUNOMIA – Rozwój Zrównoważony – Sustainable Development” 1(96)/2019”)

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

*Stan
proponowany*

Rzut posadzki

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

Stan istniejący

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

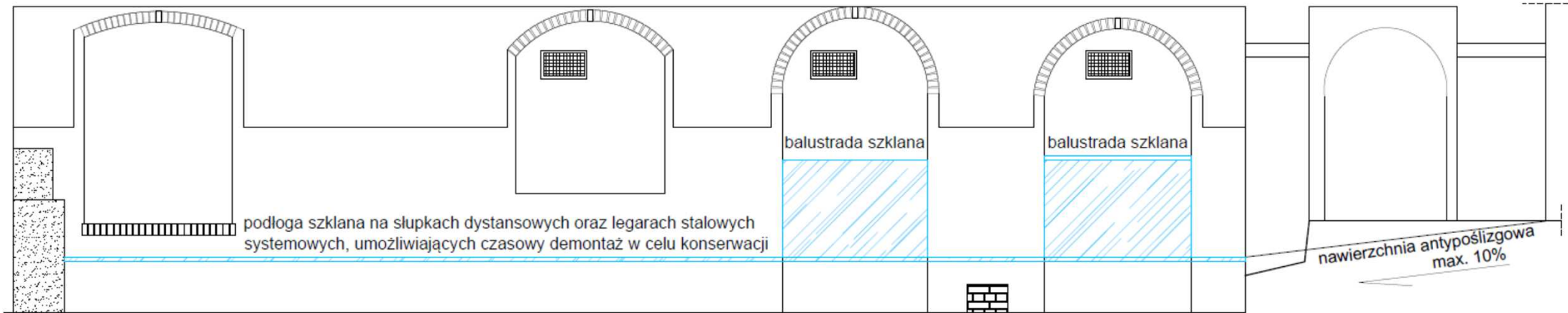

*Stan
proponowany*

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

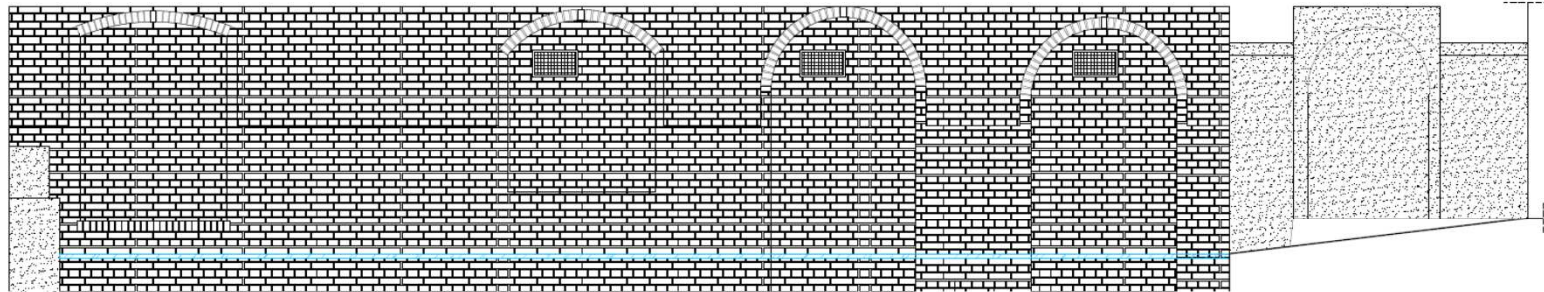
Stan
proponowany

I-I

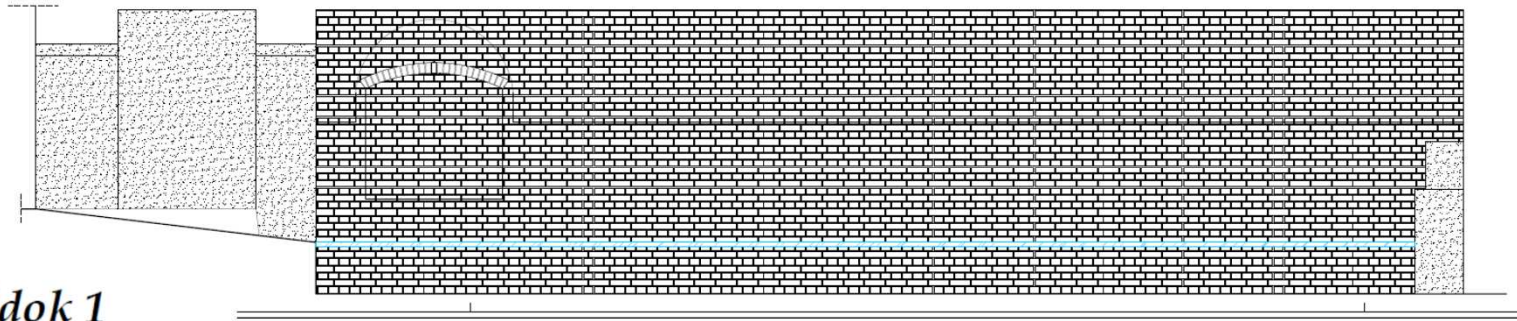
Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

Widok 2

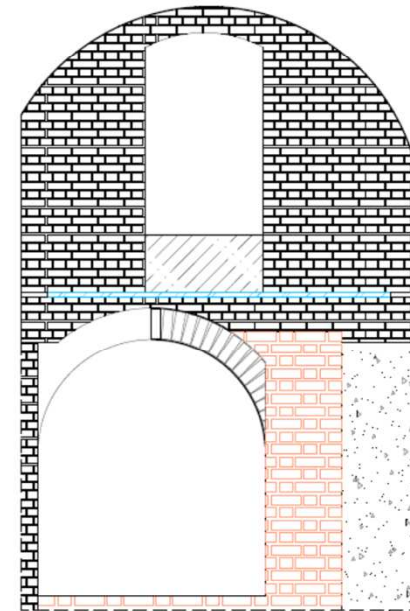

*Stan
proponowany*

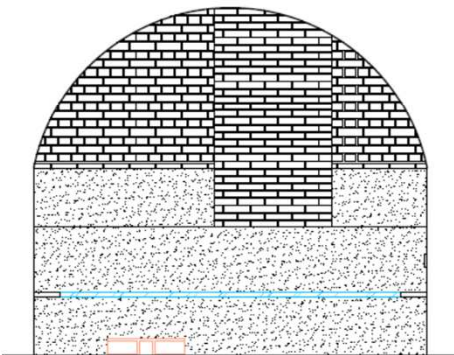
Widok 3

Widok 4

Widok 1

Piwnica w budynku Raciborskiego Centrum Kultury

Zakres prac

- Renowacja i konserwacja ścian, sklepień i podłogi wraz z piwnicą oraz widocznych fragmentów murów obronnych z cegły na podstawie opracowanych programów konserwatorskich,
- Adaptacja zachowanej piwnicy budynku Raciborskiego Centrum Kultury na funkcje wystawienniczo-rekreacyjne,
- Usunięcie gruzu oraz nadmiaru ziemi w obrębie piwnicy,
- Wykonanie wewnętrznej instalacji elektrycznej dostosowanej do funkcji wystawienniczo-rekreacyjnej,
- Wykonanie podłogi podnoszonej o nawierzchni szklanej,
- Wykonanie iluminacji podpodłogowej muru obronnego oraz posadzki piwnicy,
- Wykonanie udogodnień dla poruszania się osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz ograniczeniami ruchowymi tj. wykonanie pochylni na długości wejścia do piwnicy od kraty wejściowej do podłogi szklanej,
- Naprawa tynków wewnętrznych ścian i sufitów,
- Wymiana wentylatorów na cichsze i wydajniejsze,
- Roboty malarskie tynków i ślusarki

Podłoga podniesiona o nawierzchni szklanej

***Widok podłogi
podnoszonej
o nawierzchni
szklanej
(przykład)***

Podłoga podniesiona o nawierzchni szklanej

***Widok podłogi
podnoszonej
o nawierzchni
szklanej
(przykład)***

***Legar do
systemu podłóg
podnoszonych***

***Słupek do
systemu podłóg
podnoszonych***

Elementy małej architektury

Ławka

*Kosz
na odpadki*

*Stojak na
rowery*

*Kosz
na psie
nieczystości z
podajnikiem*

Oświetlenie murów
- światło zalewowe (przykład)

***Słup
oświetleniowy***

widok słupa

przekrój

***Oprawa
oświetleniowa***

Nawierzchnia parkowa

*Nawierzchnia ekologiczna
HanseGrand®*

*Obrzeże
trawnikowe*

Dziękuję za uwagę